เสียงตัดพ้อถึง เนคเทค

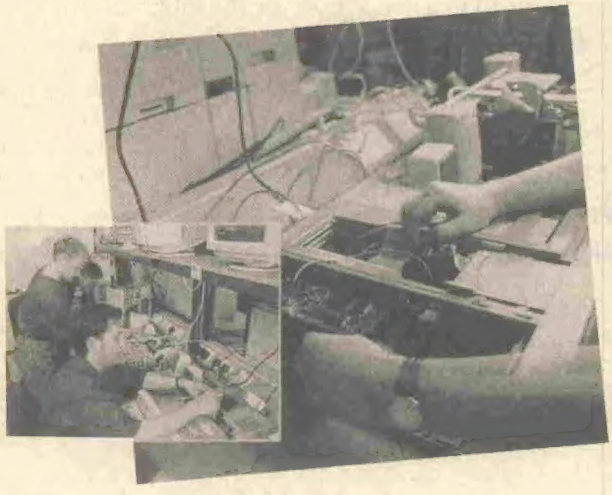

ผู้ค้าคอมพิวเตอร์เอกชนชี้จุดบอด
โครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์
ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ยาก
และอาจเกิดการกีดกันทางการค้า

เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้มีพิธีลงนามในสัญญาความร่วมมือโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ระหว่างศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) กับหน่วยงานเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ 6 ราย คือ บริษัท เอเทค คอมพิวเตอร์ บริษัท โพเวล คอมพิวเตอร์ บริษัท โกรวิ่งพอยท์ บริษัท เมาส์กรุ๊ป บริษัท เบลต้า คอมพิวเตอร์ และบริษัท คอม-พิวเตอร์ ซีสเต็ม คอนเน็คชั่น อินเตอร์เนชั่นแนล ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ประกอบการผลิตหรือประกอบคอมพิวเตอร์ในไทย

การเซ็นสัญญาดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินการจัดตั้งโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 ถึง มกราคม 2541 ซึ่งทางเนคเทคได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทย ชมรมผู้ผลิตคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นต้น

จากการลงนามในเรื่องดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ประกอบหรือผลิตขึ้นภายในประเทศ อีกทั้งเป็นการคุ้มครองให้คำแนะนำแก่ผู้บริโภคในการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งาน

การเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ เป็นการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ผลิตและประกอบในประเทศให้ได้รับความเชื่อมั่น ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักเลือกซื้อสินค้าที่เหมาะสมกับการใช้งาน จะทำให้ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น

จากผลของการดำเนินโครงการดังกล่าว เนคเทคได้จัดทำคู่มือขึ้น 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 คู่มือกำหนดขั้นต่ำในการพิจารณาเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับประชาชน ฉบับที่ 2 คู่มือข้อกำหนดขั้นต่ำในการพิจารณาจัดซื้อผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับหน่วยงานราชการและองค์กรธุรกิจ ฉบับที่ 3 คู่มือแนะนำโครงการสำหรับผู้ผลิตหรือประกอบผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยคู่มือที่เนคเทคจัดทำนี้ได้แบ่งประเภทของเครื่องคอมพิวเตอร์ออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. สำหรับใช้งานภายในบ้าน (Home Use)
2. สำหรับใช้ในสำนักงาน (Office Use)
3. สำหรับใช้ในงานด้านกราฟิก (Graphic Use)
4. สำหรับเป็นเครื่องให้บริการ (Service Use)
5. สำหรับใช้งานแบบเคลื่อนที่ (Mobile Use, NoteBook)

ในส่วนของผู้ผลิตหรือประกอบการคอมพิวเตอร์ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการนั้น เนคเทคเปิดกว้างสำหรับทุกบริษัท โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้ผลิตหรือประกอบการเครื่องคอมพิวเตอร์ยี่ห้อใดก็ตาม ทั้งนี้การดำเนินการทดสอบในโครงการ เนคเทคจะดำเนินการตามความสมัครใจของผู้ผลิตหรือประกอบการคอมพิวเตอร์ เพราะข้อกำหนดขั้นต่ำที่จัดทำขึ้นไม่ได้เป็นมาตรฐานบังคับ โดยผู้ผลิตหรือประกอบคอมพิวเตอร์ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมเอกสารรายละเอียดทางเทคนิคของเครื่องส่งมายังเนคเทคเพื่อตรวจสอบ

คุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1 การทดสอบประสิทธิภาพการทำงานเครื่องคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 2 การทดสอบความเข้ากันได้ทางแม่เหล็กไฟฟ้าและความปลอดภัยทางไฟฟ้า

ส่วนที่ 3 การทดสอบการทนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลง

หากผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบคอมพิวเตอร์ผ่านการทดสอบทั้ง 3 ส่วนแล้ว เนคเทคจะออกใบรับรองคุณภาพและให้เครื่องหมายรับรองคุณภาพแก่ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบนำไปติดที่ผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการแนะนำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสมกับการใช้งาน

สำหรับโครงการดังกล่าวเนคเทคจะเริ่มให้มีโครงการทดสอบผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ประมาณเดือนมีนาคม 2541

เอกชนขานรับนโยบายเนคเทค

เมื่อศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) หันมาให้การสนับสนุนผู้ประกอบการไทย โดยการร่วมมือกับผู้ผลิตในประเทศกำหนดมาตรฐานคอมพิวเตอร์ขึ้น เพื่อรับรองคุณภาพให้ผู้ผลิตชูเป็นจุดขาย สร้างความมั่นใจให้แก่ "ผู้บริโภค" และที่สำคัญ "ราคาถูกกว่าคอมพิวเตอร์ที่นำเข้า"

นอกจากนี้ผู้ผลิตชิปไม่ว่าจะเป็น อินเทล เอเอ็มดี หรือไซริกส์ ต่างก็พร้อมให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าว ด้วยการผลิตชิปป้อนเต็มที่ ดังนั้นแนวโน้มที่เครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบเองภายในประเทศ ซึ่งข้อได้เปรียบด้านต้นทุน เริ่มมั่นใจว่าคอมพิวเตอร์ที่ผลิตภายในประเทศจะมีส่วนแบ่งการตลาดมากกว่าสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่เครื่องประกอบนอก รวมถึงเครื่องที่เสียภาษีโดยถูกต้อง ค่อนข้างเสียเปรียบในเรื่อง "อัตราแลกเปลี่ยน" เพราะต้นทุนดำเนินการสูงมาก จึงต้องขายราคาแพง ในทางกลับกันภาวะการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้ประกอบการท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้ที่ใช้ชิ้นส่วนซึ่งผลิตภายในประเทศ เริ่มมองเห็นอนาคตของตัวเองขึ้นมาบ้าง

ผลดีของการรับรองมาตรฐานดังกล่าวทำให้ผู้ผลิตในประเทศมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานราชการ รวมทั้งบริษัทต่างๆ ลดงบประมาณการลงทุน จึงหันมาซื้อคอมพิวเตอร์ที่ผลิตในประเทศมากขึ้น ขณะเดียวกันการเข้าโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของเนคเทคสามารถเอื้อประโยชน์ต่อการเข้าประมูลคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานราชการ เนื่องจากที่ผ่านมาเงื่อนไขการประมูลของภาครัฐแต่ละครั้งจะอิงคุณสมบัติจากต่างประเทศเป็นหลัก ทำให้ผู้ผลิตคอมพิวเตอร์ในประเทศไม่สามารถได้รับการประมูลมากนัก อย่างไรก็ตาม หลังจากเนคเทครับรองมาตรฐานผู้ผลิตในประเทศแล้วจะทำให้ภาครัฐมีความมั่นใจถึงคุณภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผลิตขึ้นในประเทศ เพราะเนคเทคคือตัวแทนของภาครัฐ

และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผ่านการรับรองจากเนคเทค จะทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อได้เร็วขึ้น ขณะที่เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ผลิตในประเทศก็มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศเช่นกัน ทั้งนี้เพราะอุปกรณ์ที่นำมาประกอบเป็นอุปกรณ์นำเข้าจากต่างประเทศ

การตรวจสอบมาตรฐานดังกล่าว ส่งผลให้ผู้จำหน่ายรายย่อยที่จำหน่ายสินค้าไม่ได้คุณภาพหายไปจากตลาด ซึ่งเหมือนกับเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้ค้า ที่จะเป็นผลดีต่อผู้ผลิตคอมพิวเตอร์ในระยะยาว เพราะจะช่วยยกระดับอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล

นอกจากนี้อุปกรณ์ที่ผลิตภายในประเทศยังได้เปรียบในด้านการยกระดับมาตรฐานได้เร็วกว่า ซึ่งสามารถปรับคุณภาพสินค้าได้ทุก ๆ 2 เดือน แต่สินค้านำเข้าจะปรับเทคโนโลยีแต่ละครั้ง ต้องใช้เวลาราว 6 เดือน

เสียงตัดพ้อถึงเนคเทค

ขณะเดียวกันจากการประกาศลงนามในสัญญาระหว่างเนคเทคกับเอกชนผู้ผลิตหรือผู้ประกอบคอมพิวเตอร์ในไทยของโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของเนคเทค เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าคอมพิวเตอร์ในประเทศ ส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อยออกมาวิพากษ์ถึงโครงการดังกล่าว ยังมีจุดบอดที่ต้องหามาตรการมารองรับและแก้ไขโครงการนี้ก่อนที่เนคเทคจะประกาศใช้ ซึ่งในทางปฏิบัติยังเห็นว่าเป็นไปได้ยาก และอาจเกิดการกีดกันทางการค้า รวมถึงผลกระทบที่จะตามมาในอนาคต

นายนำโชค โสมาภา กรรมการ ผู้จัดการ บริษัท โสมาภา อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (เอสไอที) เปิดเผยว่า จากการที่ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ได้จัดสัมมนาเกี่ยวกับเรื่องโครงการ รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันมีผู้เข้าร่วมแล้วหลายราย ซึ่งเป็นบริษัทโลคัล-แบรนด์ที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่นั้น ยังคงมีระเบียบข้อบังคับหลายจุดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อที่จะรองรับผู้เข้าร่วมโครงการและสร้างความเชื่อมั่นให้กับบริษัทต่างๆ ในการเข้าร่วมโครงการนี้ เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานคอมพิวเตอร์ของไทยตามวัตถุประสงค์ที่ทางเนคเทคต้องการ

นายนำโชค โสมาภา กรรมการ ผู้จัดการ
บริษัท โสมาภา อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (เอสไอที)

จากการศึกษาอย่างละเอียดถึงกฎระเบียบข้อบังคับที่เนคเทคกำหนดขึ้นสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการนี้ โดยส่วนตัวเห็นว่ายังมีบางข้อที่เนคเทคน่าจะหามาตรการที่จะมารองรับ หรือแนวป้องกันที่ชัดเจน ก่อนจะประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เช่น การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่จะเข้าร่วมโครงการ 2 จุดคือ โรงงานผู้ผลิต และจุดจำหน่าย

ถามว่า ปัจจุบันเนคเทคมีกำลังคนเพียงพอต่อการนี้หรือไม่ ในส่วนของเงื่อนไขการรับประกันที่กำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับประกันอะไหล่ไม่น้อยกว่า 36 เดือน หรือ 3 ปี ถ้าหากบริษัทผู้ผลิตที่เนคเทครับรองเกิดปิดบริษัทไป จะด้วยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ลูกค้าเหล่านั้นใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อ ในเมื่อลูกค้าซื้อคอมพิวเตอร์จากผู้ผลิตนั้น เพราะเชื่อมั่นในโลโกของเนคเทค มีหน่วยงานหรือวิธีการที่จะมารองรับปัญหานี้หรือไม่อย่างไร ยิ่งในกรณีที่มีการผิดสัญญาจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผู้ผลิตรายนั้นจะต้องรับผิดชอบ โดยการชำระค่าเสียหายและรับการทำตลาดของคอมพิวเตอร์รุ่นนั้น ๆ ไป ซึ่งอาจจะกลายเป็นช่องทางในการกลั่นแกล้งกันทางการค้าได้

นอกจากนี้จะมองปัญหาให้ลึกลงไป ถึงผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการคอมพิวเตอร์ซึ่งมี 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริโภคจะได้ของที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น เพราะผ่านการตรวจสอบและรับรองโดยเนคเทคแล้ว แต่แน่นอนว่าจะต้องจ่ายในราคาที่แพงขึ้นด้วยเงินที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้นนี้ผู้บริโภคมั่นใจแค่ไหนว่าจะคุ้มค่ากับคุณภาพการบริการที่ได้รับ

2. กลุ่มผู้ผลิตรายย่อยจะต้องหายไปจากตลาดมากขึ้น เพราะระเบียบข้อบังคับต่างๆ ไม่สนับสนุนต่อการทำตลาดของรายย่อย ซึ่งเคยเป็นหลักในการริเริ่มธุรกิจคอมพิวเตอร์โลคัลแบรนด์

3. กลุ่มผู้ผลิตรายใหญ่ ข้อบังคับกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป หรือลูกค้ามีความต้องการให้เปลี่ยนแปลง

สำหรับบทกำหนดโทษในสัญญาข้อ 10.6 ค่อนข้างรุนแรง ถึงขั้นประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อให้ผู้บริโภคทราบ ซึ่งกรณีนี้สำหรับธุรกิจถือว่าร้ายแรงกว่าการปรับ 50,000 บาท เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ผลิตไม่สามารถควบคุมการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ภายในของเครื่องได้ เพราะผู้ผลิตรายใหญ่ต้องจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่าย สัญญาข้อนี้อาจเป็นช่องว่างให้เกิดการกลั่นแกล้งทางการค้าได้

"แนวทางที่ผมมองไว้ในขณะนี้คือ ในขั้นตอนของการตรวจสอบรับรองคุณภาพ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะตรวจสอบรับรองผู้นำเข้า อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ต่างๆ แทนที่จะเป็นตัวเครื่องที่นำฮาร์ดแวร์เหล่านั้นมาประกอบ นอกจากนี้ทางเนคเทคควรจัดสัมมนาเพื่อขอความคิดเห็นหรือแนวทางร่วมกับผู้ผลิตรายย่อยในตลาด รวมทั้งอาจศึกษาถึงความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคจริง ๆ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อโครงการนี้ ก่อนที่จะประกาศใช้อย่างเป็นทางการดีที่สุด"นายนำโชคกล่าวฝากไปถึงเนคเทค

และเมื่อเร็ว ๆ นี้ บริษัท ไมโครซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศว่าได้เป็นโจทย์ยื่นฟ้องบริษัทผู้ผลิตและจัดจำหน่ายเครื่องพีซีชั้นนำสัญชาติไทย ในข้อหาลักลอบทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ชุดปฏิบัติการ "ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ 95" ลงบนฮาร์ดดิสก์ในเครื่องพีซีเพื่อนำออกจำหน่าย ซึ่งบริษัทดังกล่าวเป็นหนึ่งในผู้ร่วมโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์กับเนคเทค เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเนคเทคคิดอย่างไรกับเรื่องที่เกิดขึ้น และปัจจุบันเนคเทคมีกำลังเพียงพอต่อการนี้หรือไม่ในส่วนของการรับประกันผลิตภัณฑ์ที่จะมีการตรวจสอบ

สำหรับโครงการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์กับเนคเทคนั้น นับว่าเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคอย่างมาก ปัจจุบันมีผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายเครื่องพีซีชั้นนำสัญชาติไทยบางรายที่เห็นแก่ตัวผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพขายให้กับประชาชน สิ่งหนึ่งที่อยากให้เกิดขึ้นในประเทศไทยคือผู้ผลิตเครื่องพีซีมีการรวมตัวกันและมีการพูดคุยกับผู้ผลิตซอฟต์แวร์อย่างเช่น ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) ผู้ผลิตชิปไม่ว่าจะเป็น อินเทล เอเอ็มดี หรือไซริกส์ ผู้ผลิตทางด้านฮาร์ดแวร์ เช่น ผู้ผลิตฮาร์ดดิสก์อย่าง ฟูจิสึ ซีเกท หากผู้ผลิตพีซีไทยมีการรวมตัวเจรจากับผู้ผลิตชิ้นส่วน และเจ้าของซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ การรวมตัวดังกล่าวจะเป็นผลดีต่อผู้ที่ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ประกอบเองภายในประเทศ จะได้เปรียบด้านต้นทุนและคุณภาพการผลิต ผู้บริโภคภายในประเทศมีความมั่นใจในตัวสินค้าไทย เปลี่ยนความคิดหันมาใช้คอมพิวเตอร์ที่ผลิตในประเทศมากขึ้น อีกทั้งเงินตราไม่ไหลออกนอกประเทศ

นอกจากนี้หากเนคเทคควรจะมีโครงการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศด้วยก็จะดี เพราะสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศในปัจจุบันไม่ได้ดีไปกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยเท่าไหร่นัก